

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 344
Tarih : 22.12.2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de hasta tutuklu ve hükümlülerin koşullarının araştırılması ve tahliye şartlarının uluslararası standartlarla uyumlu hale getirilmesi için yapılabilecek değişikliklerin belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla teklif ederiz.

Filiz Kerestecioğlu
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Birleşmiş Milletler “Kişi Özgürlükleri ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi”, “Avrupa Cezalandırma Kuralları” gibi uluslararası sözleşmeler, tutuklu ve hükümlülerin insan onuruna yakışır muamele görmelerini güvence altına almaktadır. Oysa İnsan Hakları Derneği, Türkiye İnsan Hakları Vakfı gibi derneklerle pek çok uluslararası sivil toplum örgütü, Türkiye’de özellikle hasta tutuklu ve hükümlülere yönelik muamelenin söz konusu standartlarla uyuşmadığının ‘Avrupa İnsan Hakları Bildirgesi’nin “yaşama hakkı” ve “işkenceden korunma hakkının” ihlal edildiğinin ve kötü muamele ile işkencenin hapisanelerde normalleştiğinin altını çizmektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), Türkiye’yi cezaevlerindeki insani olmayan koşullarla ilgili birçok davada kınamış ve mahkum etmiştir. Ancak halen sağlık koşulları sebebiyle tahliye edilmesi gereken pek çok mahpus cezaevlerinde tutulmaya devam etmektedir.

Bugün itibariyle İnsan Hakları Derneği'nin verilerine göre, cezaevlerinde 300'ü ağır, toplam 757 hasta mahpus bulunmaktadır.

2013 yılı Ocak ayında Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'da yapılan değişiklikle birlikte hasta mahpusların cezalarının infazının ertelenmesi için "toplum güvenliği için tehlikeli olmama" koşulu getirilmiştir. Sağlık nedenleriyle infazın ertelenmesi kararı ise Adli Tıp Kurumu'na bırakılmıştır. Söz konusu değişiklikler ve Adli Tıp Kurumu ile Cumhuriyet Başsavcılıklarının verdikleri siyasi kararlar neticesinde siyasi mahkumların cezalarının ertelenmesi daha da güçleşmiştir.

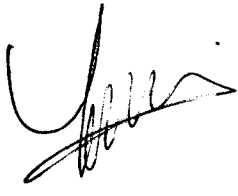
İnsan Hakları Derneği'nin 2014 yılı Aralık ayında yayımladığı Rapora göre, hasta mahpuslar arasında pek çok kanser hastası bulunuyor, tecrit şartlarında bağışıklık sisteminin zayıflaması kansere yakalanma riskinin artmasına ve kanserin hızlı seyir göstermesine sebep oluyor. İşkence ve kötü muamele ile sağlıksız cezaevi koşulları, kötü beslenme, yeterince spor yapamama ve stres cezaevlerinde yine solunum sıkıntıları, bağışıklık problemleri, kanser, kalp krizi, kalp yetmezliği gibi önemli kimi hastalıklara yol açıyor. Durumları ağır olan ve hapisane revirinde tedavi olanağı olmayan mahpusların hastaneye sevk talepleri çoğunlukla reddediliyor ya da kabul edilen talepler fiziki koşullar gerekçe gösterilerek erteleniyor. Sevk edildikleri hastaneye ters kelepçe ile götürülüyorlar ve tedavileri kelepçe ile yapılıyor. Tutuklu ve hükümlüler, sağlıklarına kavuşmaları için gerekli tedaviden mahrum bırakılıyorlar ve ancak ölüm sınırına geldiklerinde cezaları erteleniyor.

Örneğin, Antalya L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan, Öğrenci Gençlik Sendikası (Genç Sen) üyesi Hüseyin Yıldırım'a mikrobik nedenlerden kaynaklandığı söylenen kısmi felç teşhisi konduğu ve kısmi felcin gün geçtikçe ilerlediği bilgisi tarafımıza ulaştı. Üstelik cezaevinin fiziki şartları gerekçe gösterilerek tek kişilik koğuşta tecrit altında tutulan Yıldırım'ın başvurusu kabul edilmesine rağmen cezaevi, hastaneye sevk işlemlerini halen başlatmadı.

Benzer biçimde, Van M tipi cezaevinde 19 hasta tutuklu ve hükümlünün aynı koğuşa konulduğu, sözlü taciz, hakaret ve baskı uygulandığı; sosyal etkinliklerden men edildikleri ve sürekli hücre cezası uygulandığı tarafımıza iletili.

Bilindiği üzere, 19 Aralık, F tipi cezaevlerinin tecrit koşullarını protesto eden 30 mahpusun katledilmesi anısına "Cezaevlerinde İnsan Hakları İçin Mücadele ve Dayanışma Günü" olarak anılır. Maalesef mahpuslar bugün halen aynı uygulamalara karşı mücadele etmek durumundadırlar. Türkiye'de uzun tutukluluk başlı başına bir cezalandırma halini almıştır. Mahkum olan kişi ise zaten bir cezayı çekmektedir ve cezaevi koşulları onun için ikinci bir ceza haline getirilmemelidir. Hasta tutuklu ve hükümlülerin durumu politik eğilimlerden bağımsız, her siyasi partinin birlikte hareket etmesini gerektiren insani bir meseledir. Hasta hakları, cezaevinde olanlar için daha da özenle uygulanması ve Avrupa Konseyi'nin tavsiye kararıyla da yasal düzenlemelerle güvenceye alınması gereken haklardır.

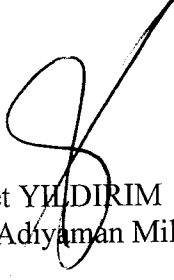
Bu sebeplerle, Türkiye'de hasta tutuklu ve hükümlülerin koşullarının araştırılması ve tahliye şartlarının uluslararası standartlarla uyumlu hale getirilmesi için yapılabilecek değişikliklerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması elzemdir.

1. Pervin BULDAN
HDP İstanbul Milletvekili

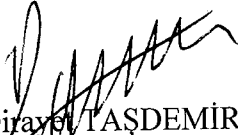
2. Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

3. Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

4. Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

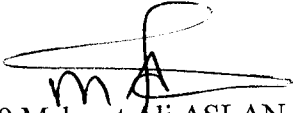
5. Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

7. Sırrı SÜREYYA ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

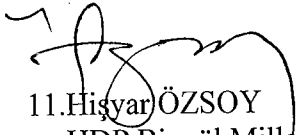
8. Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

9. Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

10. Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

11. Hısyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

LI

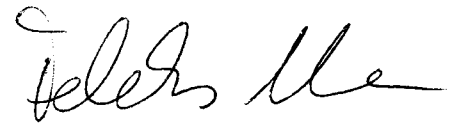
13. Mızgin İRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

14. Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

15. Çağlar DEMİREL
HDP Diyarbakır Milletvekili

16. Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

17.İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

18.Nimetullah ERDOĞMUS
HDP Diyarbakır Milletvekili

19.Nursel AYDOĞAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

20.Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

21.Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

22.Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

23.Abdullah ZEYDAN
HDP Hakkâri Milletvekili

26.Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

28.Erdal ATAŞ
HDP İstanbul Milletvekili